

GEMEENTE EEMNES

BESLISVOORSTEL RAAD EEMNES

Besluitvormend orgaan

Gemeente Eemnes – Raad

Gemeentecode

Eemnes

Onderwerp

Aanvragen uitvoeringskrediet voor reconstructie wegen in Fazantenhof en Patrijzenhof.

Portefeuillehouder

Have, R. ten

Openbaar

Ja

Kernboodschap

Met dit voorstel vragen we om het uitvoeringskrediet en –budget beschikbaar te laten stellen voor de reconstructie van de bestaande asfaltwegen en betonklinkerwegen in de Fazantenhof en de Patrijzenhof. Dit voorstel bevat zowel noodzakelijke aanpassingen binnen de bestaande scope van de Wijkschouw (asfaltwegen), als een bewuste aanvullende keuze (betonklinkerwegen). Er wordt gevraagd beide onderdelen in samenhang te bezien, met het oog voor zowel doelmatigheid op korte termijn, evenals kwaliteit en beheersbaarheid op langere termijn.

Besluiten

De Raad besluit:

1. het uitvoeringskrediet ad € 405.000,- beschikbaar te stellen voor de reconstructie van de asfaltwegen in de Fazantenhof en de Patrijzenhof als onderdeel van het Definitief Ontwerp van de ‘Wijkschouw’;
2. het uitvoeringskrediet ad € 1.045.000,- beschikbaar te stellen voor de reconstructie van de betonklinkerwegen in de Fazantenhof en de Patrijzenhof. Deze werkzaamheden zijn géén onderdeel van het Definitief Ontwerp van de ‘Wijkschouw’ maar worden wel gelijktijdig uitgevoerd;

3. de kapitaallasten van de circa € 53.000,- op te nemen in de programmabegroting 2027 en meerjarenraming 2028 t/m 2030 en 100% toe te rekenen aan 'wegen, straten en pleinen'.

Aanleiding voorstel

In uitvoering is het Definitief Ontwerp zoals tot stand is gekomen na uitgebreide participatie om delen van de Noordbuurt 'groener, gezelliger en klimaatbestendiger' te maken, dit binnen het project 'Wijkschouw'. Het benodigde uitvoeringskrediet is beschikbaar gesteld. Vanuit de aanbesteding is gebleken dat het huidige prijsniveau onder druk staat. De recente ontwikkelingen in de wereld hebben niet positief bijgedragen aan alsmaar stijgende kosten.

Er zijn diverse subsidies aangevraagd maar niet allen verkregen helaas, ook deze zogenaamde potjes zijn beperkt gebleken. In de voorbereidingsfase is bij de Provincie Utrecht in 2025 een pitch gehouden om de haalbaarheid voor het verkrijgen van subsidie binnen het project Wijkschouw na te gaan. Vanuit deze pitch bleek dat een en ander naadloos op elkaar aansloot. Het niet toekennen van de subsidie, ondanks het feit dat het project voldoet aan alle gestelde voorwaarden, is een fikse domper. Op korte termijn zal hier op bestuurlijk niveau door de wethouder nog nader met de Provincie Utrecht over worden gesproken. Wij willen achterhalen of er nog mogelijkheden voor het project Wijkschouw zijn voor nu, in de toekomst en/of voor andere projecten.

Daarnaast zijn in de voorbereiding enkele stappen te snel doorlopen. Deze ambtelijke slordigheid wordt erkend door de projectleider en de afdeling. In dit voorstel wordt hier de vinger bijgelegd, uitgelegd hoe dit heeft kunnen gebeuren en leereffecten benoemd die per direct worden toegepast bij de aanpak van huidige en toekomstige projecten.

Toelichting proces subsidie

De subsidieregeling komt vanuit de Provincie Utrecht en is in het kader van de "Groene, gezonde en klimaatbestendige steden en dorpen 2025-2027". De nieuwe tranche opende op 5 januari 2026 vanaf 9 uur, de aanvraag is gelijk ingediend maar helaas bleek het plafondbedrag al bereikt te zijn. Dit is pas 9 maart 2026 kenbaar gemaakt, waardoor het gemis van deze middelen niet eerder bekend was.

Omdat het project naadloos aansluit op de doelstelling en voorwaarden voor het verkrijgen van de subsidie zal er op korte termijn door de wethouder bestuurlijk overleg plaatsvinden met de Provincie Utrecht. Daarbij zal ook worden aangegeven dat het project Wijkschouw in januari 2027 opnieuw voor subsidie wordt ingediend. In januari 2027 wordt een nieuwe en laatste tranche van deze subsidie opengesteld. Dit geeft het project Wijkschouw nog de laatste keer de kans voor het verkrijgen van de € 150.000,- aan subsidies.

Subsidiemogelijkheden kunnen lucratief zijn. Echter ook tijdrovend en is specifieke kennis en kunde noodzakelijk. Daarom wordt voor toekomstige projecten een bureau ingeschakeld dat op basis van no-cure-no-pay subsidies gaat aanboren. Voor het project Wijkschouw is wél subsidie vanuit het Waterschap Vallei-Veluwe toegekend van € 48.970 en dit is al onderdeel van het projectkrediet.

Bestaande asfaltverharding (€ 405.000)

Binnen het project Wijkschouw verwijderen we de bestaande asfaltverharding in de Fazantenhof en de Patrijzenhof. Deze werkzaamheden zijn opgenomen in het goedgekeurde Definitief Ontwerp. Helaas doen zich vanuit de uitvoering, zoals wel vaker voorkomt, toch uitdagingen voor. De bestaande asfaltverharding blijkt vervuiler dan de schouw liet zien. Daarbij heeft uitloging opgetreden, dit betekent dat stoffen uit het asfalt zijn opgelost en in de onderlaag terecht zijn gekomen. Het niet wegnemen van deze stoffen is geen optie. Dit houdt in dat hiervoor extra kosten gemaakt moeten worden.

Deze noodzakelijke ingreep om de vervuiling en uitloging weg te nemen is niet eerder vastgesteld. De noodzaak komt voort uit onvoorziene technische omstandigheden in de ondergrond, die bij een reguliere schouw niet volledig zichtbaar is. In de voorbereiding zijn wel zogenaamde vooronderzoeken uitgevoerd en daaruit bleek dat er sprake was van een lichtere verontreiniging waarbij hergebruik van het vrijgekomen asfalt als funderingsmateriaal wel mogelijk was. Deze vooronderzoeken gebeuren op basis van de beschikbare informatie en een locatiebezoek. Nu in de uitvoering de uitgebreidere onderzoeken, inclusief fundering, zijn uitgevoerd blijkt dat het geheel niet herbruikbaar is. Vanuit de voorbereiding had dit nadere onderzoek wel uitgevoerd kunnen worden echter dit leek niet nodig.

Bij alle projecten in de buitenruimte worden mogelijke risico's en beheersmaatregelen benoemd. De vooronderzoeken in alle drie de wijken zijn uitgevoerd. Daarbij zijn de groenvakken, betonstraatstenen, het asfalt en de fundering gecontroleerd. Uit deze vooronderzoeken bleek dat hergebruik mogelijk was. Een beheersmaatregel is dat een eventuele verontreiniging altijd wordt weggenomen en geld gereserveerd staat. Daarbij is helaas geen rekening gehouden met de aanvraag voor het uitvoeringskrediet. Voor de beheersing van het risico is dus geen krediet aangevraagd, dat is onjuist.

Aanvullend is wel te melden dat alle drie de wijken inmiddels nader onderzocht zijn. Alle overige gronden en materialen zijn schoon en herbruikbaar. De betonstraatstenen, betonbanden en betontegels worden afgevoerd en tot funderingspuin verwerkt. De groenvakken en overige bodemgronden zijn schoon. Daarmee is het wegnemen van de verontreiniging in de asfaltwegen en het bovenste deel van de ondergrond géén beleidsmatige keuze, maar een noodzakelijke ingreep om het project verantwoord en volgens geldende normen af te ronden.

Het oorspronkelijke geraamde budget was € 225.000,- waarvan € 150.000,- dekking zou volgen uit de te verkrijgen subsidie en € 75.000,- dekking vanuit het projectbudget. Daarbij is het volgende onderscheid te maken tussen de oorzaken van de meerkosten:

- € 150.000,- wegvallen van subsidie
- € 76.412,- technische tegenvaller (vervuiling en uitloging)
- € 44.788,- prijsstijgingen / marktomstandigheden (over het project Wijkschouw)
- € 20.263,- onderzoek, keuringen, milieukundige begeleiding
- € 113.537,- te lage raming vanuit voorbereiding (hanteren lagere eenheidsprijzen)
- € 405.000,- benodigde aanvullend uitvoeringskrediet

Toelichting bestaande betonklinkerverharding (€ 1.045.000)

Deze werkzaamheden maken géén onderdeel uit van het vastgestelde Definitief Ontwerp, maar volgen een bewuste aanvullende keuze die nu voorligt.

Vanuit de nadere onderzoeken is ook de aanwezige betonklinkerverharding en fundering c.q. ondergrond onderzocht. Dit was géén onderdeel van de scope maar gezien de staat van de verharding en het in uitvoering zijn van de wijkschouw wél een koppelkans. Vanuit dat onderzoek is geconstateerd dat er géén verontreiniging aanwezig is. Geconstateerd is ook dat de bestaande betonklinkerverharding in de Fazantenhof en de Patrijzenhof een verwachte levensduur van circa 5 jaar heeft. Daarna moet de verharding in zijn geheel vervangen worden, exclusief de fundering deze is schoon en van prima draagkracht. Het vervangen van de bestaande betonklinkerverharding kan uitgesteld worden, maar niet heel veel langer meer.

Deze koppelkans wordt nu bewust aangegrepen omdat dit een uitgelezen kans is om op het meest logische moment toekomstig werk naar voren te halen en daarmee latere (hogere) kosten en overlast te beperken. Het nu niet uitvoeren van deze werkzaamheden zal inhouden dat deze in de nabije toekomst alsnog gedaan moeten worden, waarbij de kosten dan alleen maar zijn toegenomen. Er moet een extra traject van voorbereiding opgestart worden, nieuw bestek (werkomschrijving), aparte inzet voor toezicht, communicatie en uitvoering.

De uitvoering van de wijkschouw is gaande waarbij nu een ideale fasering mogelijk is, beginnend van achteraan in de wijk naar voren toe, de wijk uit, dit is de meest efficiënte werkwijze. Er wordt niet nu, noch in de toekomst over nieuw aangelegd werk gereden met bouwmachines. De overlast beperkt zich tot een minimum.

Er is onderzoek gedaan naar de mogelijkheden voor hergebruik en toekomstig onderhoud. Omdat de staat van de betonstraatstenen dusdanig slecht is zijn beide opties niet mogelijk. Bij hergebruik en onderhoud moeten de betonstraatstenen worden aangetrild en dit is niet mogelijk zonder het risico de betonstraatstenen letterlijk kapot te trillen. Deze zijn ruim 50 jaar oud en danig poreus geworden.

Door de belasting van het uitvoerend verkeer komt ook nu naar boven dat de verharding einde levensduur is. Dit is niet direct en eerder opgevallen, het Wegenbeheerplan 2024-2028 is gebaseerd op visuele inspecties, op het oog ziet de bestrating er 'nog wel aardig uit'. Nader onderzoek blijkt dat dit niet het geval is.

De nu benodigde investering zal de wijk voor de komende circa 40 jaar toekomstbestendig maken. Na circa 40 jaar zal de bestaande riolering vervangen moeten worden waarbij de rijbaan opnieuw wordt aangelegd, waarbij de stenen van nu worden hergebruikt.

De raad wordt hiermee in staat gesteld om te kiezen tussen een sobere afronding van het huidige project Wijkschouw, of een meer integrale aanpak die de kwaliteit en levensduur van de openbare ruimte op langere termijn borgt.

Beoogd effect (Doel)

De doelstelling van het project 'Wijkschouw' is om investeringen c.q. maatregelen door te voeren die de leefbaarheid van de wijken verbeteren. Dit zonder ingrijpende infrastructurele aanpassingen zoals verlegging van kabels en leidingen, aanpassingen aan riolering en overige kostenverhogende maatregelen. De vanuit participatie verkregen input is uitgewerkt tot het Definitief Ontwerp dat ziet in het verruimen van het aantal parkeerplaatsen, het aanbrengen van groen (bomen en beplanting), verwijderen van overtollige verharding (ontsteden) en stimuleren van ontmoeten, sport en spel.

Via dit voorstel wordt aan die doelstelling het zorgdragen voor een veilige en toekomstbestendige verharding toegevoegd, volgens een zo efficiënt mogelijk aanpak waarbij de materialisatie een bijdrage levert aan het vergroenen en gezelliger maken van de wijk. De toepassing van straatbakstenen geeft de wijk een warmere uitstraling. Een uitstraling die de bestaande versleten verharding van asfalt en beton niet biedt. De straatbakstenen zijn goed passend in de functie van de wijk. Bij het binnenrijden van de wijk is direct duidelijk dat men een zogenaamd 'verblijfsgebied' betreedt. Matig dus uw snelheid.

Toelichting besluit (argumenten)

- 1.1. Voor het uitvoeren van de voorziene plannen vanuit de Wijkschouw, de inzet van een projectleider, communicatie en afstemming met stakeholders is aanvullend uitvoeringskrediet nodig. Het uitvoeringskrediet van € 405.000,- geldt voor de reconstructie van de asfaltwegen in de Fazantenhof en de Patrijzenhof.
- 1.2. Voor het uitvoeren van de reconstructie wegverharding Fazantenhof en Patrijzenhof, de inzet van een projectleider, communicatie en afstemming met stakeholders is uitvoeringskrediet nodig. Het uitvoeringskrediet van € 1.045.000,- geldt voor de reconstructie van de betonklinkerwegen in de Fazantenhof en de Patrijzenhof.

Kanttekeningen

Indien het benodigde uitvoeringskrediet niet wordt vrijgegeven, starten de werkzaamheden aan de asfaltverharding niet. Er wordt daarmee geen uitvoering gegeven aan de realisatie van de Definitieve Ontwerpen die zijn ontstaan vanuit de participatie wijkschouwen. Ook kan de benodigde reconstructie van de wegverharding met de versleten betonklinkers niet plaatsvinden. Vanuit de bewoners is naar voren gebracht dat het inrichten van de rijbaan met gebakken klinkers gewenst is. Vanuit de gemeente hebben wij dit altijd onderstreept en meegenomen in de plannen. Een veelgebruikte slogan naar het 'ontsteden' en 'groen parkeren' is 'asfalt eruit (ontgrijzen) en klinkers erin'. De reconstructie van de wegen is nodig waarbij de kwaliteit en veiligheid de komende periode in snel tempo zal afnemen.

Duurzaamheid

De doelstelling heeft een direct verband met het vergroten van de duurzaamheid binnen de Fazantenhof en de Patrijzenhof. De bestaande asfaltverharding is aan vervanging toe zoals al voorzien in het Definitief Ontwerp. Door de toepassing van straatbakstenen komt er een nieuwe verharding die waardevast is. Een verharding van straatbakstenen is over 50 jaar, maar ook over 100 jaar nog te gebruiken. Dit in tegenstelling tot een verharding in asfalt of betonstraatstenen. Door het voorstel om deze twee aparte zaken, reconstructie

asfaltverharding vanuit de wijkschouw en reconstructie betonstraatstenen, met elkaar te combineren, ontstaat er efficiëntie. In tijd, in geld, minder hinder, maar ook minder milieubelasting door de gecombineerde uitvoering.

Vastgesteld wettelijk- en beleidskader

De volgende vastgestelde c.q. in voorbereiding zijnde beleidsplannen zijn onder andere van toepassing:

- Wegenbeheerplan Eemnes 2024 – 2028.
- Water en Rioolprogramma Eemnes 2024–2028.
- Groenplan 2017 – 2027.
- Speelbeleid 2020 – 2029.
- Hondenbeleid.
- Participatienota en online participatieplatform.

Relatie BEL-gemeenten en BEL Combinatie

Werken in de openbare ruimte is niet eenvoudig. Ondanks dat er zorgvuldig gewerkt wordt kunnen er zaken over het hoofd gezien en onderschat worden. Ook kunnen zaken van buiten van invloed zijn op marktwerking, planning en prijzen. Het zo goed mogelijk oplossen van onvoorziene zaken is dan prioriteit, maar ook lering trekken voor toekomstige projecten. Daarom zal binnen de BEL-Gemeenten de volgende werkwijze gehanteerd worden:

- voorafgaand aan uitvoering, dus als onderdeel van de voorbereiding, uitgebreider technisch onderzoek te doen naar ondergrond en bestaande verharding;
- scherper onderscheid te maken tussen de projectscope en mogelijke koppelkansen, inclusief separate besluitvorming;
- te werken met expliciete besluitmomenten (na ontwerp, na aanbesteding) voordat uitvoering start;
- risico's en onzekerheden nadrukkelijker te vertalen naar een passende risicoservering, ondanks dat dit dan voor het gevoel een project onnodig duur maakt. Beter geld over dan tekort;
- de Raad zal op frequente tijden actief worden geïnformeerd bij substantiële afwijkingen in kosten, scope of andere financiële uitdagingen c.q. tegenvallers.

De lessen voor toekomstige projecten komen onder andere uit de ervaringen van dit project, waarbij de wijkschouw alle ingrediënten heeft om tot een gezamenlijk succes te brengen.

Financiën

Vanuit de investeringsplanning van de programmabegroting 2026 is voor de uitvoering van de wijkschouwen 2023 t/m 2025 reeds € 925.978,- beschikbaar gesteld. De kapitaallasten worden gedekt uit de reserve "projecten".

In de investeringsplanning van de programmabegroting 2026 zijn voor de reconstructie van de bestaande asfaltwegen de Fazantenhof en de Patrijzenhof géén bedragen beschikbaar.

Via dit voorstel wordt aan de raad gevraagd een extra bedrag beschikbaar te stellen van € 405.000,- voor de uitvoering van de reconstructie van de bestaande asfaltwegen in de Fazantenhof en de Patrijzenhof.

In de investeringsplanning van de programmabegroting 2026 zijn voor de reconstructie van de bestaande betonklinkerwegen de Fazantenhof en de Patrijzenhof géén bedragen beschikbaar. Via dit voorstel wordt aan de raad gevraagd om een bedrag beschikbaar te stellen van € 1.045.000,-.

KOSTEN PER FASE	
Reconstructie wegen asfalt Fazantenhof	€ 168.424,-
Reconstructie wegen asfalt Patrijzenhof	€ 236.008,-
	€ 404.432,-
	Afgerond € 405.000,-
Reconstructie wegen betonstraatstenen Fazantenhof	€ 389.771,-
Reconstructie wegen betonstraatstenen Patrijzenhof	€ 654.923,-
	€ 1.044.695,-
	Afgerond € 1.045.000,-

De kosten worden toegerekend aan wegen (100%). In de financiële verordening geldt voor reconstructie/aanleg wegen een afschrijvingstermijn van 40 jaar. Voorgesteld wordt om de kapitaallasten op te nemen in de programmabegroting 2027 en meerjarenraming 2028 t/m 2030. Het werk is in 2026 gereed en de afschrijving start op 1 januari 2027. Er wordt een nieuw krediet aangemaakt voor een bedrag van € 1.450.000,-. Dit geeft een jaarlijkse kapitaallast van circa € 53.000,- (annuïteit van 40 jaar en een omslagrente van 2%).

Invloed van inflatie door hogere energieprijzen is op dit moment niet goed in te schatten.

Begrotingswijziging nodig?

Nee

Uitvoering

Om te komen tot een goede uitvoering nemen we de volgende stappen:

- Het Definitief Ontwerp is in uitvoering en kan geheel gerealiseerd worden.
- De inzet van plaatselijke partijen is een feit en wordt gecontinueerd.
- Realisatie infrastructuur in fasen; de werkzaamheden vanuit de Wijkschouw zijn in de Fazantenhof en de Patrijzenhof in uitvoering en de reconstructie van de wegen de Fazantenhof en de Patrijzenhof vindt (na besluitvorming) direct plaats in 2026.
- Uitvoering van de plannen in de Troeveveen vindt aansluitend plaats. De bestaande verharding is daar de komende jaren niet aan vervanging toe.
- Realisatie gebeurt in fasen omwille van de bereikbaarheid en minimaliseren overlast.
- Aannemer realisatie heeft een garantieplicht van 1 jaar op goede werking en correcte aanleg na oplevering werk.

De lering uit dit project wordt meegenomen in nieuwe projecten waaronder wijkschouwen, eerst wordt geïnventariseerd of bij werkzaamheden ook groot onderhoud benodigd is. Voor de wijken die in de jaren zestig en zeventig zijn aangelegd zullen grote vervangingsinvesteringen benodigd zijn. Met de kennis over dit project zijn de benodigde investeringen voor de andere wijken in beeld gebracht en verwerkt in het document *'Financiële doorkijk ten behoeve van coalitieonderhandelingen'* zoals op 8 april 2026 aan de Raad verzonden.

Op basis van de positieve ervaringen, participatie en rekening houdend met de lering van fouten zijn de overige delen van de Noordbuurt financieel doorgerekend. Daarbij kan de verkregen informatie gebruikt worden in samenhang met het volledige gebied, waarbij wel wordt uitgegaan van een integrale aanpak en niet één deel afzonderlijk.

Communicatie

Het project blijft maatwerk waarbij de samenwerking en dialoog wordt gezocht en gehouden met de huishoudens woonachtig in het gebied. Dit zal ook tijdens de uitvoering de nodige aandacht vergen. Daarbij moeten de aannemer en de gemeente goed bereikbaar zijn voor vragen, opmerkingen, wensen en behoeften maar ook klachten en hulpvragen.

Via een informatiebrief, huis-aan-huis bezorgd, worden alle bewoners geïnformeerd over de reconstructie. De plannen worden onverkort uitgevoerd maar mogelijk zelfs met een positieve wending ten aanzien van de verharding. Een impressietekening is inmiddels gemaakt zodat zeer snel dit nieuwe gedeelte kan worden aan de bewoners van de Fazantenhof en Patrijzenhof. De verwachting is dat zij dit zeer positief ontvangen. Daarbij wordt apart toegelicht aan de bewoners van Troeveveen dat die rijbaan een resterende levensduur heeft van meerdere jaren. Dit komt omdat de verkeersbelasting in Troeveveen veel lager is dan die in de Fazantenhof en de Patrijzenhof, waardoor slijtage in de komende jaren veel minder zal zijn.

De bewoners van de Troeveveen zullen apart per brief geïnformeerd worden over de planning. Daarin wordt duidelijk uitgelegd waarom de uitvoering naar het eerste kwartaal 2026 verplaatst is. De laatste kans om een subsidiebijdrage van € 150.000,- te verkrijgen heeft als voorwaarde dat dit deel nog niet uitgevoerd mag zijn. Daarbij is geen sprake van afstel maar gepland uitstel. Bijkomend voordeel is rust in de uitvoering, Fazantenhof en Patrijzenhof volgen eerst qua uitvoering werkzaamheden vanuit de Wijkschouw. Aanvullende de werkzaamheden voor de rijbaan. Afsluitend de aanleg en onderhoudswerkzaamheden groen, in het plantseizoen 2026. Troeveveen vindt plaats in het eerste kwartaal 2027 inclusief de groenwerkzaamheden in het plantseizoen begin 2027.

Voorafgaand aan de uitvoering worden de bewoners per fase geïnformeerd. Om het werkgebied klein te houden, is de overlast ook kort en tijdelijk. Voor maatwerk kunnen de bewoners blijvend terecht bij de uitvoerder van de aannemer, projectleider en toezichthouder van de gemeente. Dit kan rechtstreeks in persoonlijk contact, per project e-mail en via de meldingen. Alle meldingen worden besproken en bekeken, soms is maatwerk

mogelijk maar soms is een uitleg waarom het ontwerp niet aangepast kan worden voldoende.

Bijlagen

1 Concept Raadsbesluit

Steller

R. van Cooten (rcoot).

Registratiedatum

3 april 2026